

Welke rol heeft het recht in het creëren van gelijke kansen voor vrouwen?

Dit jaar is in het bestuur veel gediscussieerd over de rol van het recht in het creëren van gelijke kansen voor vrouwen: op de arbeidsmarkt, in het maatschappelijk leven en binnen familieverhoudingen. We krijgen namelijk vaak aanvragen waarbij evident sprake is van ongelijke behandeling, maar waar het de vraag is of de ongelijkheid zit in de inhoud van het recht, of in de toepassing en implementatie daarvan.

Desalniettemin zijn er gevallen waarin het recht een rol kan spelen om ook in de toepassing van de regels een verschil te maken. Een voorbeeld hiervan is de zaak van een vrouwelijke wetenschapper tegen de Universiteit van Amsterdam. Wettelijk is bepaald dat het aanstellingsbeleid voor

overheidsorganisaties gelijke behandeling van vrouwen moet waarborgen.

Dit geldt dus ook voor een universiteit. Als we echter naar de statistieken kijken blijkt dat vrouwelijke wetenschappers enorm zijn ondervertegenwoordigd. Hier is door Marieke van den Brink, overigens dit jaar toegetreden tot het bestuur van het fonds, uitgebreid onderzoek naar gedaan in het kader van haar proefschrift.

Uit haar onderzoek blijkt dat de standaard mythen, zoals dat vrouwen eerder thuisblijven voor kinderen en minder ambitieus zouden zijn dan hun mannelijke collega's, niet de oorzaak zijn van de gebrekkige doorstroom van vrouwelijk wetenschappelijk personeel naar hogere posities. Er zijn andere oorzaken, namelijk dat er veelal alleen mannen in de beoordelingscommissies zitten, dat gebruik wordt gemaakt van schuivende selectiecriteria (die zich vormen naar de kandidaat die de commissie al op het oog heeft) en dat vrouwen vaak over het hoofd worden gezien, omdat eerder wordt gezocht vanuit het old boys network.

In onze zaak waren precies deze elementen aanwezig in de benoemingsprocedure voor de aanstelling van universitair docent. De aanvrager heeft de baan niet gekregen, terwijl zij aantoonbaar een goede kandidate was die eerder onder andere een prestigieuze VENI beurs had ontvangen van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek. Het fonds heeft deze zaak dan ook met beide handen aangegrepen, omdat - als in deze zaak wordt aangenomen dat vermoedelijk is gediscrimineerd in de aanstellingsprocedure - dit andere universiteiten zal dwingen om ook hun aanstellingsbeleid onder de loep te nemen. Bij een onzorgvuldige procedure rijst dan immers het vermoeden van discriminatie.

Op dit moment bevindt de procedure in eerste aanleg zich nog in de dagvaardingsfase. We houden u graag op de hoogte van de vorderingen in deze zaak en hopen dat het fonds ook in deze zaak op uw steun kan blijven rekenen.

Alinda Vermeer

Bestuurslid Proefprocessenfonds Clara Wichmann

NIEUWSBRIEF DECEMBER 2011

Proefprocessenfonds

Clara Wichmann

Na twee jaar heeft onze voorzitter Kathalijne Buitenweg vanwege haar drukke bezigheden naast het fonds helaas haar voorzitterschap neer moeten leggen.

Het bestuur is Kathalijne dankbaar voor al haar harde werk, energie en enthousiasme waarmee ze het fonds in de afgelopen tijd heeft voorgezeten. We zullen haar ontzettend missen en wensen haar heel erg veel goeds toe.

SGP

Het Proefprocessenfonds Clara Wichmann verbaast zich zeer over de ontwikkelingen met betrekking tot de SGP-zaak.

Een jaar nadat de Hoge Raad oordeelde dat de Staat de vrouwendiscriminatie binnen de SGP niet langer mocht gedogen en effectieve maatregelen moet nemen die er daadwerkelijk toe leiden dat de SGP het passief kiesrecht toekent aan vrouwen, heeft Minister Donner de Kamer laten weten deze maatregelen voorlopig achterwege te willen laten.

Minister Donner wil eerst het oordeel van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) afwachten in de zaak die de SGP inmiddels tegen de Staat heeft aangespannen. Formeel heeft een gang naar Straatsburg geen opschortende werking - waar de Staat ook altijd op wijst wanneer het tot uitzetting overgaat van asielzoekers die een klacht aanhangig hebben gemaakt bij datzelfde Europese Hof - dus zouden de maatregelen gewoon doorgang kunnen vinden.

Extra complicerend is nog dat de regering in de procedure voor het EHRM zelf het arrest van de Hoge Raad zal moeten verdedigen. Dat is immers nu formeel het standpunt van de Staat. Het Proefprocessenfonds Clara Wichmann heeft zich gevoegd in deze procedure om ervoor te zorgen dat de eerder aangevoerde argumenten, die leidden tot een overwinning bij de Hoge Raad, ook bij het EHRM goed uit de verf komen.

>> Lees meer op onze website over:

...een nieuwe zaak van het fonds over ongelijke salariering.

Bij een sollicitatieprocedure wordt nog vaak gekeken naar het laatstverdiende salaris, dat bij mannen doorgaans nog altijd hoger is dan bij vrouwen. Deze beoordelingsmaatstaven werken daarmee discriminerend ten opzichte van vrouwen.

>>

Zwangere zelfstandigen naar het CEDAW

De Hoge Raad oordeelde begin 2011 dat op de Staat geen zorgverplichting rust om voor zwangere zelfstandigen betaald zwangerschapsverlof te regelen.

De Hoge Raad kent geen rechtstreekse werking toe aan art 11 lid 2 van het VN-Vrouwenverdrag. Volgens de Hoge Raad staat deze bepaling niet nauwkeurig (genoeg) in het verdrag omschreven. Het Proefprocessenfonds Clara Wichmann gaat door met deze zaak en entameert een individuele klachtprocedure bij het CEDAW. Het CEDAW is het verdragscomité dat in de gaten houdt of landen die het VN-Vrouwenverdrag hebben

ondertekend, zoals Nederland deed in 1991, het verdrag wel naleven.

De CEDAW-klachtencommissie zal oordelen of de zwangere zelfstandigen met terugwerkende kracht recht hebben op vergoeding.

Vanaf 2004 konden vrouwelijke zelfstandigen geen aanspraak meer maken op een zwangerschapsuitkering wegens de afschaffing van de wettelijke arbeidsongeschiktheidsverzekering. Per juni 2008 is deze regeling in kracht hersteld maar de zelfstandigen die tussen 2004 en 2008 zwanger waren, circa 20.000 vrouwen, vallen tussen wal en schip. Het fonds probeert met terugwerkende kracht een regeling voor deze groep vrouwen af te dwingen.

Kinderontvoering

Het Proefprocessenfonds ondersteunde het afgelopen jaar een klacht bij het Europese Hof. Inzet van deze zaak was onder meer de uitleg die de Nederlandse Hoge Raad heeft gegeven aan het Haagse Kinderontvoeringsverdrag.

Het gaat om een Nederlandse moeder die in het land van haar partner woonde en daar hun gezamenlijke kind verzorgde. Om te ontkomen aan haar gewelddadige partner keerde zij – op advies van haar advocaat aldaar - met haar kind naar Nederland terug omdat zij ter plaatse niet in staat was in hun onderhoud te voorzien.

Moeder en kind hadden hier inmiddels een rustig bestaan opgebouwd. Het kind werd evenwel door de politie van straat gehaald en naar de vader gebracht, met als reden dat ze door de moeder ontvoerd zou zijn. Er werd door de moeder in Nederland een procedure aangespannen.

In laatste instantie is door de Hoge Raad beslist dat het verdrag vereist dat een kind eerst terug moet naar het voormalige woonland en dat daarna de voogdijzaken worden afgehandeld.

De advocaat van de vrouw besloot een klacht in te dienen bij het Europees Hof omdat de uitleg van de Hoge Raad miskent dat heden ten dage de "ontvoerders" niet langer voor het merendeel niet-zorgende vaders zijn, maar zorgmoeders die na het verbreken van de relatie naar het eigen land terugkeren. Daarin hebben zij veelal geen keuze omdat ze in het buitenland niet kunnen werken en bovendien soms worden bedreigd. Hun positie is dan ook niet dusdanig dat zij het kind regelmatig kunnen bezoeken waardoor de band tussen kind en zorgmoeder ernstig verstoord raakt. Een en ander zou in strijd zijn met het belang van het kind en het recht op een gezinsleven van de moeder en het kind.

Het Europees Hof heeft de zaak niet ontvankelijk verklaard op inhoudelijke gronden: Er was geen schending van de ingeroepen verdragsrechten. Het fonds betreurt deze uitspraak.

>> Lees meer op onze website over:

... de slechte rechtspositie van alphahulpen.

Het Proefprocessenfonds Clara Wichmann is van oordeel dat er duidelijkheid moet komen over de rechtspositie van alphahulpen bij ziekte. Helaas is er nog steeds geen vonnis in deze zaak.

>>

*Beste donateurs,
Hartelijk dank voor uw
trouwe steun aan het
Proefprocessenfonds.*

*Ook dit jaar kon het fonds
dankzij uw financiële
bijdrage verschillende
rechtszaken steunen die
de positie van vrouwen in
Nederland verbeteren.*

*Uw donaties blijven als altijd
van harte welkom op
INGnummer 64 34 64
ten name van het
Proefprocessenfonds Clara
Wichmann in Amsterdam*

Meer lezen over onze proefprocessen?

Kijk op onze site

www.clara-wichmann.nl

CONTACTGEGEVENS

postbus 93639 1090 EC Amsterdam

T 020 668 4069

info@clara-wichmann.nl

www.clara-wichmann.nl

ING 64 34 64

